

Diktaturens tidevarv

I bibeln står det om ormen, att den är listigare än alla andra djur på jorden, vilket gör den farligare än noshörningen. Alla förstår att en noshörning är farlig, men en orm har förmågan att slingra sig fram till sitt byte och därmed förställa sig i det grönskande gräset. Det brukar lysa ur ormens ögon. Det gäller även oss människor när frågan om pengar blir aktuell. Då lyser ormen i mångas ögon och speglar en omätlig hunger efter mer. Människor är beredda att överge sina löften och principer för att feta på plånboken. När det gäller lusten att tjäna pengar finns det inga skrupler. Argumentationerna saknar motstycke. Bolagen gör miljardvinster men vinsten är ändå inte tillräcklig. Spekulatorerna förväntade sig mer och aktien faller. Makten finns där pengarna finns. Penningflödet är som predikstolen. Ensidigt uppifrån och ner där resten av församlingen har att säga amen. Ibland är de kommersiella aktörernas predikan mera fragmentarisk. ”Det är för kundens bästa som vi lägger ner bankkontor i Fagersta, för att få mer tid till att hjälpa kunden med rådgivning”. Den intellektuella skärpan är nedslipad till luddighetens grovmjöl. Vilka lögner i en och samma mening kan vara så motsägelsefulla? Allt är beroende på att folk är så mesiga och inget motstånd görs. Där pengarna finns, där finns makten. Bankkontor läggs ner i Fagersta för att det är för litet och landsbygdens folk blir ett B folk som det inte är någon idé att satsa på. ”De får väl odla sin potatis på landet, men det finns inga pengar att göra där”. Det är i centrum av makten som pengarna skapas. Storstädernas charm är tillväxt utan gräns. Problemet är det politiska spelet som inte förmår balansera de kommersiella krafterna. Det räcker att se på Fagerstas horisont. Den ena statliga myndigheten efter den andra läggs ner och flyttas till större städer. Skatteverket, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten med flera försvinner och lämnar efter sig ett blankettkontor där det är öppet för att få en blankett att fylla i. Handläggningen sker var som helst i landet utan kunskaper om lokala förhållanden. Kan vi leva utan förankring med våra rötter och vår vardagsverklighet? Frågan är hur vårt samhälle ser ut i grunden? Vilka har makten i vårt land? Utvecklingen datoriserar hela samhället och robotarna härskar som beslutsfattare. I vissa kommuner har socialförvaltningarna infört robotar som beslutar om individer skall få försörjningsstöd eller inte. De sökande matar in sina uppgifter i datorn och ut kommer ett beslut som beviljar eller avslår. Tjänstemännen är överlyckliga, för nu kan de ägna mer tid till ”människorna”. Argumentationen känns igen och är lånad från storbankernas retorik. Om nu en robot ansvarar för beslutet, så är det befriande, eftersom ingen annan behöver ta ansvar. Då går det bra att mysa, fika med konfidenterna och öka sin egen trivsel, kanske? Är det datorerna, programmen i maskinerna, algoritmerna, våra nya hjärnor som bildar den anonyma makten som en diktator har över mänskligt liv? Det går mot det så länge vi tror på centralisering av mänskliga aktiviteter. När vi städat bort vårt ansvar som människor, då finns det inga människor kvar på jorden. Bara skuggor som produceras av maskinerna.